

המשך האגדתא

אגב הביטוי "מאחורי הפרגוד"
מקום נוסף בו הביטוי מזכיר

השוואה בין שדים ל
השוואה בין אנשים ל:

מלאכים
נכפיים, טסים מסוף העולם לסופו
שומעים מאחורי הפרגוד את העתיד ככל

אנשים אוכלים ושותים פרים ורבים מתים

מלאכים דעת קומה זקופה מדברים בלשון הקודש בהמות אוכלים ושותים פרים ורבים מוציאין רעי

חזרה למשנה

כל המסתכל בארבעה דברים רתוי לו שלא בא לעולם

מה למעלה
מה למטה
מה לפניו (עבר)
מה לאחור

מה רע בעבר?

משל למלך שלא רוצה שידברו על זה שלפני שבנו את הארמון היה פה ערימת אשפה כך לא ראוי לחקור את מה שהיה לפני בריאת העולם שלא יחשבו בטעות שהיה פה משהו לפני

כל שלא חס על כבוד קומו רתוי לו שלא בא לעולם

ר' אבא מסתכל בקשת כי זה מראה דמות כבוד ה' (יחזקאל)

ובאופן דומה דרש ר"י בר' נחמני מתורגמניה דרש לקיש כל המסתכל בשלושה דברים ענינו כהות קשת, משיא, כהנים כי שלושתם ביטוי לשכינה

ואגב, עוד דרשה שלג "אליתאמינו ברע אליתבחנו באלוף משכבת חיקך שמר פתחי־פיך" (מיכה ז. ה)

אל תאמין ליצר (רע) שה' (אלוף) יסלה לך אם תחטא

מי מעיד בו ועוד דעות שני מלאכי שרת שמונים אותו אבריו של אדם

לאורך תקופת הזוגות מחלוקת בין הזוגות

יוסף בן יעזר לא סומכים יוסף בן יוחנן סומכים
יהושע בן פרחיה לא סומכים ניתאי הארכלי סומכים
יהודה בן טבאי לא סומכים שמעון בן שטח סומכים
אבטליון לא סומכים שמעיה סומכים
שמאי לא סומכים הלל סומכים

ומנחם בן זוגו לא חלק ואח"כ יצא מנחם ונכנס שמאי

האם סומכים על קרבן יחיד ביו"ט?

לגבי הזוגות

מי משיא ומי אב"ד?

חכמים בברייתא חולקים שמעון בן שטח משיא יהודה בן טבאי אב"ד

המשנה (ור"מ) כל אלו שמזכרים ראשונים (מודגשים) היו משיאים והאחרים אב"ד (שני למשיא)

כלומר יהודה בן טבאי משיא שמעון בן שטח אב"ד

יהודה בן טבאי הוציא להורג עד זומם, ושמעון בן שטח אמר לו שהוציאו להורג שלא כדין (כי הורגים רק אם שני העדים זוממים), ויהודה בן טבאי קיבל על עצמו לא לדון ללא שמעון בן שטח

משמע שעד עכשיו היה דן משמעון בן שטח משיא - כר"מ (אב"ד לא דן במקום המשיא)

מסתדר גם לחכמים דחייה שהיה אב"ד

ולא היה דן בפני שמעון בן שטח אלא רק לא באותה עיר או שהיה מעטרף לבי"ד (גם בלי שמעון בן שטח) כן באותה עיר, ומאותו סיפור קיבל על עצמו גם את זה לא לעשות

לגבי האוסרים את הסמיכה

ר"ח לעולם אל תהא (איסור) שבות קלה בעיניך שהרי סמיכה אינה אלא שבות (משתמש בהמה) וחלק מדדולי הדור אסורה

תחילה מבינים שזה חיזוק מוסרי לשמור על איסורי שבות (ואפילו במקום מצווה) אלא מעבר לאמירה המוסרית גם חידש משהו הלכתי: שביבת האוסרים היא משום איסור שבות

ולא כר"ס בר"י שלדעתו הם אוסרים פשוט כי לדעתם אין מצוות סמיכה בשלמי חובה (גם בחזל)

מסקנות מכך שהאוסרים אוסרים משום שבות של שימוש בהמה

רמי בר חמא מכך שאוסרים משום שבות מכאן שסמיכה בכל כוחו (שאז נחשב משתמש בהמה) כי אם לא צריך כל כוח זה לא נחשב שימוש בהמה וזה מותר

הרי ר"ס אמר בשם אביו ר' אלעזר שכשנשים הביאו קרבן נתנו להן לסמוך והדגיש ש"לא מפני שמסמיה במשים אלא כדי לעשות נחת רוח לנשים"

רבי פפא מכאן שגם להשתמש בצדי בהמה זה אסור (שהרי הראש נחשב צדדים כי לא רגילים לסמוך עליו)

דוחה רב אשי באמת צד מותר אלא שהראש לא נחשב צד אלא כמו הגב (באותו גובה)

אז למה הסביר שזה כדי לעשות נחת רוח, מספיק להסביר שלא באמת סמכו?

תשובה הן סמכו בנחת (ולא באמת עשו סמיכה)

תשובה רצה להשמיע שני דברים

שאין סמיכה במשים כדי לעשות נחת רוח

שככל זאת הביאו להן כדי לעשות נחת רוח